

نام و نام خانوادگی:	آموزشگاه:	نوع آزمون:
کلاس:	طراح سوال:	زمان آزمون:

۱

آموختید که خاک برای کشاورزی لازم است. زیرا مواد معدنی لازم را به گیاه می‌دهد. گیاهان مواد معدنی را از خاک می‌گیرند و همراه آبی که از ریشه بالا می‌رود به قسمت‌های مختلف خود می‌رسانند.

تشکیل خاک

در طول سالیان دراز و در اثر خرد شدن سنگ‌ها، خاک تشکیل می‌شود. این کار به چند صورت انجام می‌گیرد:

۱- سنگ‌ها در زیر نور آفتاب در روز، گرم و در شب، سرد شده و در اثر تکرار این کار ترک خورده و خرد می‌شوند و خاک را به وجود می‌آورند.

۲- آبی که در زمستان در لابه لای ترک سنگ‌ها یخ می‌بندد، باعث می‌شود آنها زودتر خرد شوند.

۳- ریشه گیاهان باعث خرد شدن سنگ‌ها و به وجود آمدن خاک می‌شود.

مواد تشکیل دهنده خاک

جنس خاکی که به وجود می‌آید بستگی به مواد اولیه سنگی دارد که آن را به وجود آورده است. خاک ممکن است نرم یا زبر باشد. دانه‌های خاک نرم ریزتر از خاک زبر است.

نفوذ آب در خاک

کشاورزی بدون آب ممکن نیست. ولی می‌دانید که آب در همه نوع خاک به یک اندازه و با یک سرعت نفوذ نمی‌کند.

خاک و رشد گیاهان

در حدود سه هزار سال پیش دانشمندی به نام یورستن می‌خواست بداند که گیاهان برای رشد چه چیزی را از خاک می‌گیرند. او مقداری برگ خشکیده را از یک مزرعه جمع کرد. آنها را سوزانده و خاکستر باقی مانده را با مقداری آب خالص مخلوط کرد و در ظرف سوراخ‌داری ریخت. یورستن آبی را که از ظرف خارج می‌شد جمع کرد، آن را چشید و متوجه شد که مزه آن تغییر کرده است او نتیجه‌گیری کرد که گیاهان موادی را از خاک می‌گیرند که در آب حل شده است.

گیاه‌خاک چیست؟

خاک مزرعه به این دلیل از خاک کنار جاده و بیابان بهتر است که مقداری از باقی مانده بدن گیاهان و جانوران مرده و پوسیده به آن اضافه شده است. به این مواد که رنگ تیره دارند گیاه‌خاک می‌گویند و این خاک برای کشاورزی لازم است.

فرسایش خاک

وقتی چند بار در یک خاک، کشاورزی صورت گیرد، خاک، مواد مفید خود را از دست می‌دهد. برای همین مدتی در این زمین کشاورزی صورت نمی‌گیرد تا زمین دوباره بتواند مواد غذایی کسب کند و برای این کار به زمین کود می‌دهند. کودها ممکن است گیاهی، حیوانی یا شیمیایی باشند. با اینکه گیاهان از منابع مهم زندگی بشر هستند. ولی متأسفانه زندگی شهرنشینی بخشی از زمین‌های کشاورزی را از بین برده است.

پرسش‌های بخش ۶

در جای خالی کلمه مناسب بنویسید.

- ۱- خاک از خرد شدن ایجاد می‌شود. (سنگ‌ها)
- ۲- در کشاورزی خاک قسمت دارای اهمیت فراوانی است. (رو)
- ۳- مدفوع جانوران یا مواد پوسیده گیاهی را می‌نامند. (کود)
- ۴- مهم‌ترین عامل فرسایش خاک، است. (آب)

نام و نام خانوادگی:	آموزشگاه:	نوع آزمون:	۲
کلاس:	طراح سوال:	زمان آزمون:	

سؤالات تشریحی

- ۱- خاک چگونه تشکیل می شود؟ بر اثر گرم و سرد شدن سنگ ها در طی سال های زیاد و خرد شدن آن ها - بر اثر یخ بستن آب در لایه لای سنگ ها و خرد شدن آن ها - بر اثر رشد ریشه ی گیاهان و خرد شدن سنگ ها
- ۲- آیا نوع سنگ در مقدار خاکی که تشکیل می شود تأثیر دارد؟ بله، سنگ های نرم، خاک بیشتری تولید می کنند.
- ۳- آب در چه نوع خاکی سریع تر نفوذ می کند؟ در خاک های شنی و ماسه ای سریع تر نفوذ می کند.
- ۴- گیاه خاک چیست؟ بقایای گیاهان و جانوران که بر روی خاک قرار می گیرند به تدریج پوسیده شده و مواد مفیدی به خاک اضافه می کنند. این مواد برای کشاورزی لازم است.
- ۵- چرا خاک مزرعه بهتر از خاک کنار جاده و بیابان است؟ زیرا دارای بقایای پوسیده شده گیاهان و جانوران است.
- ۶- خاک کدام قسمت برای کشاورزی مناسب تر است؟ خاک قسمت رویی
- ۷- برای تقویت خاک چه می کنند؟ به خاک کود اضافه می کنند.
- ۸- چرا افزایش جمعیت موجب کم شدن زمین های کشاورزی می شود؟
زیرا زمین های کشاورزی برای سکونت شهرنشینان به
آپارتمان و مناطق مسکونی و شهرک تبدیل می شود و زمین های کشاورزی کم می شود.
- ۹- چرا خاک ضعیف می شود؟ برای اینکه مواد مفید خاک توسط گیاه جذب می شود و خاک مواد غذایی خود را از دست می دهد.